

Avui el claretians comencem Capítol

Dg, 31/01/2010 per Pere Codina

[Els nous veïns de Diognet](#)

Pels qui no estiguin al cas, en l'àmbit de les congregacions religioses un capítol és l'equivalent del que seria un concili dins l'àmbit de l'Església catòlica. Amb moltes i grosses diferències, tanmateix.

Són semblants en quant a l'abast: hi ha concilis universals i concilis provincials, i el religiosos tenen -nomenclatura apart- capítols generals i capítols provincials. Però divergeixen gairebé en tota la resta. Pel que fa a la freqüència, hi sol haver un concili per segle, mentre que -a tot estirar- hi ha un capítol per dècada. Al capítol hi assisteixen membres elegits, mentre que al concili hi són convocats tots els nomenats (bisbes). Un capítol demana comptes al govern del darrer període i la pot aprovar o no. Molt sovint, els capítols elegeixen el seu propi govern per als anys a venir. El capítol és, a cada nivell, l'autoritat suprema i és el que marca les línies d'actuació per al futur...

Això és la teoria del capítol. La pràctica és més complicada. Sobretot si aquest capítol se situa en una època de transició com és l'actual. En el passat, tot i que un capítol se celebrés molt de tant en tant, els mecanismes de funcionament eren tan definits que fàcilment entraven en una relativa rutina i no anaven gaire més enllà d'unes tradicionals (i sempre necessàries) crides a l'ordre.

Ara les coses són diferents. Els nostres temps ofereixen signes prou clars d'uns canvis profunds. Són un avís per als uns, i són alarma per als altres. Hi ha sobretot un signe claríssim i innegable: la reducció dràstica de vocacions, amb totes les conseqüències que comporta. No cal dir que segons la interpretació que es faci de les causes, s'interpretarà el present en termes positius o negatius i es buscaran camins diferents per fer front a la situació: s'apostarà o per un passat que s'enyora o bé per un futur que s'intueix... més que no pas es coneix.

El repte a què ens afrontem els religiosos és el de passar de ser «religiosos de cristiandat» a ser «religiosos de diàspora». Com no podia ser altrament, és el mateix repte que, de forma global, es planteja avui la nostra Església, o més exactament, s'hauria de plantejar avui la nostra Església.

Encara que a alguns els costi de creure, l'Església en alguns països té bisbes que no s'han limitat a ser «baluards de l'ortodòxia», sinó que s'han proposat ser «líders» (=pastors) per al seu poble i caminar amb ell cap a un futur que no sabem gaire bé com serà. Llegiu, si no, el que deien els nostres bisbes veïns del nord, en la seva cèlebre Carta als catòlics de França:

«Estem canviant de món i de societat. Un món desapareix i un altre està emergint, sense que hi hagi cap model preestablert per a la seva construcció. Uns equilibris antics estan desapareixent, i els nous es van constituint amb dificultat. Ara bé, per raó de tota la seva història, especialment a Europa, l'Església es troba solidaritzada -molt pregonament- amb els equilibris antics i amb la figura del món que desapareix. No només s'hi trobava ben inserida, sinó que havia contribuït àmpliament a la seva constitució. En canvi que se'ns escapa la figura del món que es tracta de construir». (Proposar la fe en la societat d'avui, 1996).

Crec, senzillament, que és en aquesta línia d'Església conscient i agosarada (parresia!) on els religiosos ens hem de situar. Si recordem els nostres orígens -i no simplement el nostre «passat»- veurem que la majoria dels ordes i congregacions no van sorgir en una època de benança eclesial, sinó en temps de profunda desorientació i inseguretat. No és sense raó que ara fa uns 25 anys el teòleg alemany Metz considerava els Ordes Religiosos com una mena de «teràpia de xoc de l'Esperit Sant per a l'Església».